

Onderzoeksverantwoording bij onderzoek Investico naar Nederlandse beslissing om UNRWA-gelden stop te zetten

Deel 1: **Reconstructie**

We hebben een reconstructie gemaakt van 15 jaar kamerdebatten, moties en Kamervragen over UNRWA, vanaf 16 maart 2009 tot 11 juni 2024. Die tijdspanne is gekozen omdat er op de website van de Tweede Kamer maar 15 jaar terug te kijken is. We telden hoe vaak er ongegronde aantijgingen aan het adres van UNRWA werden gedaan.

Methode

In de parlementaire archieven van Tweedekamer.nl hebben we een zoekslag gemaakt op de termen 'UNRWA' en 'UNWRA' (laatstgenoemde i.v.m. veelvoorkomende spelfout), om te zien wanneer en op wat voor manier de afgelopen jaren over de organisatie is gesproken. Hieruit hebben we een chronologisch overzicht opgemaakt met daarin alle Kamervragen, moties en momenten in debatten dat UNRWA ergens van beschuldigd werd of verdacht werd gemaakt, zonder afdoende onderbouwing. Vervolgens hebben we in het overzicht aangemerkt van welke partij de Kamerhandeling afkomstig was en welk Kamerlid de indiener of spreker was.

Kwalificatie desinformatie of ongegronde verdachtmaking

We hebben een werkwijze gehanteerd waarbij we alle vragen, moties en uitingen in debatten over UNRWA analyseerden en telden die mee wanneer ze vielen in één van de volgende twee categorieën: (1) ongegronde verdachtmaking of (2) desinformatie. Ook telden we hoe vaak er werd opgeroepen om de financiering aan UNRWA stop te zetten. Hierbij hanteerden we de volgende criteria:

- **Desinformatie:**

- Kamervragen, moties of inbreng in debat waarbij een bron wordt aangehaald of een stelling wordt gedaan die onjuist is, en die gebruikt wordt voor een aantijging of verdachtmaking tegen UNRWA. De kwalificatie desinformatie geldt als ofwel de op dat moment verantwoordelijke minister in beantwoording van Kamervragen dan wel het debat aangaf dat de aangehaalde berichtgeving onjuist was, of wanneer we zelf op basis van openbare bronnen konden vaststellen dat de aangehaalde berichtgeving onjuist was.
- **Voorbeeld:** Kamervragen De Roon (PVV): "Verering van een zelfmoordterroriste door UNRWA" waarop de minister in Kamervragen reageert met: *Het bericht is bekend. Dit bericht is onjuist. UNRWA heeft daarom direct een persverklaring uitgegeven waarin het de beschuldiging weerlegt. UNRWA runt al meer dan tien jaar geen jongerencentra meer in de West Bank. Tijdens het voetbaltoernooi is de naam van UNRWA in het logo gebruikt. Dit heeft de organisatie van het voetbaltoernooi echter ongeautoriseerd gedaan. UNRWA heeft de organisatie hier op aangesproken en verzocht het logo te verwijderen.* Vervolgens voegt de minister toe: *"Organisaties als Palestian Media Watch hebben UNRWA eerder geassocieerd met deze praktijken. Ook deze aantijgingen bleken*

ongefundeerd”.

- **Ongegronde verdachtmaking:**

- Wanneer UNRWA in verband gebracht werd met belastende zaken, zoals banden met Hamas, zonder dat daar duidelijke aanleiding of grond toe was
- **Voorbeeld:** De Roon & Wilders (PVV) insinueren hier dat het de schuld van UNRWA is dat er hulpgoederen door Hamas gestolen worden: *“Wilt u nu onmiddellijk alle Nederlandse hulpverlening aan Gaza stopzetten en u ervoor inzetten dat ook de hulpverlening door de VN wordt stopgezet, totdat zeker is gesteld dat Hamas de hulpgoederen niet zal stelen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u doen?”* waarop de minister reageert met: *“Inmiddels zijn, naar zeggen van de VN, alle hulpgoederen teruggegeven. De VN heeft daarop besloten de activiteiten in Gaza te hervatten. UNRWA heeft direct duidelijk gemaakt dat het niet accepteert wanneer hulpgoederen, die door de internationale gemeenschap zijn gefinancierd, gestolen worden. Zoals het zich nu laat aanzien heeft de ferme reactie van UNRWA het gewenste resultaat gehad”*.
- Wanneer er een belastende claim aan het adres van UNRWA werd gedaan, zonder dat daar een bron voor werd aangevoerd en deze bron ook niet openbaar vindbaar of algemeen bekend was.
- **Voorbeeld:** In een debat stelt Voordewind (CU): *“Dat geld komt uiteindelijk bij UNWRA terecht. Dat heeft weer grote verbintenissen met Hamas. Veel mensen die bij UNWRA werken, zijn tegelijkertijd lid van Hamas”*, zonder enige onderbouwing, waarop de minister antwoordt: *Ik zou nou niet willen zeggen dat de Verenigde Naties in Gaza, met zeer moeizaam werk en met veel moed — ik heb dat een paar jaar geleden gezien — een instrument zijn van Hamas.*

Deel 2: Tweets

We hebben screenshots van 16 verwijderde tweets die door oud-minister van BHO Geoffrey van Leeuwen geliked werden tussen 21 oktober en 13 november. Alle tweets zijn inmiddels verwijderd.

Deel 3: Ambtenaren

We voerden gesprekken met 18 (oud-)ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken, en daarnaast met verschillende betrokkenen die bij organisaties werken die dichtbij het werk van BuZa staan. Ook spraken we met oud-ministers, experts op het gebied van ontwikkelingshulp, desinformatie en het Israël-Palestina conflict.